

Et nytt spennende marsmøte fra Flekkefjord Soroptimistklubb

Det er etter hvert blitt en tradisjon at Flekkefjord Soroptimistklubb arrangerer et åpent møte i forbindelse med kvinnedagen i mars. I år ble møtet arrangert 2. mars på Huset på Feda. Tema for kvelden var Sweatshop – Dødsbillig mote. Utgangspunktet er en TV-serie som Aftenposten produserte i 2014. Serien vant Gullruten for beste Realityserie og kan finnes på YouTube. I serien følges 3 vanlige norske ungdommer på reise til Kambodsja. Gjennom møter med hverdagen til dem som syr klærne våre, får de tre et innblikk i et liv og en verden som de fleste av oss ikke vet eksistere, og kanskje ikke ønsker å vite så mye om.

På Feda var vi så heldige å få besøk av en av disse ungdommene. Frida Ottesen er nå blitt 23 år, men opplevelsene hun fikk fra denne serien preger fortsatt livet hennes og de valg hun gjør. Hun er nå en sterk og engasjert ung kvinne som snakket tydelige og med innlevelse om sine opplevelser, hvilke håp hun har for fremtiden for oss i Norge som forbrukere og spesielt for dem som produserer det vi forbraker.

Før Frida dro til Kambodsja var hun en vanlig ungdom med interesser for mote, sminke, trening, katten sin og shopping. Når hun nå ser tilbake, ser hun en engasjert, men naiv 18 åring med stort fokus på seg selv og sin egen lille verden. Hun mener dette i stor grad var knyttet til usikkerhet som ble forsøkt dempet ved å være perfekt kledd og sminket. Dette er noe hun mener er representativt for mange norske ungdommer og kanskje voksne også? I et slikt liv er det ikke stor plass til større tanker om klima, politikk og solidaritet. Det virkelige engasjementet ble ikke vekket før hun opplevde livets brutale sannhet gjennom egne sanser og opplevelser i Kambodsja.

Vi fikk se en av episodene i tv-serien der vi treffer en kvinne som har satt og sydd skuldersonen til plagget i 14 år. Kvinnen forteller om drømmen hun hadde om utdanning. Drømmen ble knust av mangel på penger, og i stedet sitter hun og syr i en stor tekstilfabrikk. Dag etter dag, år etter år, 14 timer hver dag, 7 dager i uka. Lønnen er 3 dollar pr dag. Fattigdommen gir ingen valg. Den er umulig å komme ut av.

Frida forteller at arbeiderne var veldig åpne, og at de syntes det var godt at noen viste interesse for deres liv. Ungdommene og TV-teamet fikk ikke innpass til fabrikkene, men arbeiderne kunne fortelle om forferdelige forhold. De jobber i varme lokaler, uten lov til bringe med mat og drikke (i fare for å søle på plaggene) og uten andre pauser enn et toalettbesøk som ble straffet med trekk i lønn om det varer lenger enn 2 minutter. Verst av alt synes lønnen å være, den gir ikke mulighet til et verdig liv.

Undersøkelser har vist at for en hvit T-skjorte til 300 kr fra et kjent merke, så får kjeden og butikken 150 kr og merkevarereselskapet 99 kr. Til fabrikk, transport og avgifter går det nær 50 kr, mens lønn til syerne er 1 krone og 20 øre og lønn til bomullsplukkerne er 13 øre.

Hvordan gjøre endringer som gir syerne en lønn å leve av? Ifølge Frida er det viktigste bevisstgjøring. Det vil is at vi alle deler sannheten om klesproduksjonens med venner og kjente. Slik kan flere bli bevisste forbrukere. Ansvarer ligger hos myndigheter som blant annet kan fastsette lover som krever åpenhet omkring produksjonskjedene. Ansvarer ligger også hos fagforeninger, offentlige og private innkjøpere, skoler, bloggere, kleskjeder, butikker og oss vanlige forbrukere. Vi kan alle benytte oss av vår forbrukermakt ved å stille spørsmål om hvem og hvor plaggene vi kjøper er produsert og om syerne har en rettferdig lønn. Flere kjente klesmerker har åpnet sine fabrikkklister etter forbrukerpress. Åpenhet om produksjonssted er ikke noen garanti for rettferdige forhold, men et steg i riktig retning.

Frida avsluttet med følgende sitat fra Margaret Mead: «Tvil aldri på at en liten gruppe omtenkssomme, engasjerte mennesker kan forandre verden. Faktisk er de de eneste som noen gang har forandret den.»

Etter foredraget satt mange igjen med sterke inntrykk. Gode diskusjoner ble tatt samtidig som det ble servert kake og kaffe. Kvelden ble avsluttet med utlodning av fantastiske fine gaver som klubben hadde mottatt fra Flekkefjords næringsdrivende. Overskuddet fra kvelden går til vårt prosjekt for utdanning av jenter i Kambodsja.

Referent: Hilde Marie Kjellesvig